

«Döwlet statistikasy hakynda»

Türkmenistanyň kanuny 2012-nji ýylyň 31-nji martynda kabul edilen № 288-V Türkmenistanyň Kanuny esasynda güýjüni ýitiren.

TÜRKMENISTANYŇ

KANUNY

Döwlet statistikasy hakynda

(Türkmenistanyň Mejlisiniň Maglumatlary 1998 ý., № 3, 48 madda)

(Türkmenistanyň 15.06.2000 ý. № 35-II we 18.04.2009 ý. № 32-IV Kanunlary esasynda girizilen ýetgetmeler we goşmaçalar bilen)

Şu Kanun döwlet statistikasyny guramagyň tertibini kesgitleýär, statistik habary bermek, işläp taýýarlamak we ýaýratmak bilen baglanyşykly hukuk gatnaşyklaryny düzgünleşdirýär.

I BAP. UMUMY DÜZGÜNLER

1 madda. Döwlet statistikasyny kesgitlemek

Döwlet statistikasy Türkmenistanyň informasiýa sistemasynyň düzüm bölegi hökmünde ylmy metodologiýa we halkara standartlary esasynda statistik habary ýygnamagyň, işläp taýýarlamagyň we analizlemegiň umumydöwlet merkezleşdirilen sistemasydyr hem-de ondan peýdalanyjylaryň isleglerini kanagatlandyrmak üçin niýetlenendir.

Döwlet statistikasy statistik işe we statistik gözegçiliklere esaslanýar hem-de Türkmenistanyň sosial-ykdysady ösüş tendensiýalarynyň ýagdaýyny analizlemek we çaklamak üçin hyzmat edýär.

2 madda. Türkmenistanyň döwlet statistikasy hakyndaky kanunçylygy

Türkmenistanyň döwlet statistikasy hakyndaky kanunçylygy şu Kanundan we Türkmenistanyň döwlet statistikasynyň meselelerini düzgünleşdirýän gaýry normatiw hukuk aktlaryndan ybaratdyr

3 madda. Şu Kanunyň täsir çygry

Şu Kanunyň täsiri eýeçiligiň görnüşlerine garamazdan Türkmenistanyň territoriýasynda ýerleşen ýuridiki şahslara, onuň çäklerinden daşynda hereket edýän Türkmenistanyň rezidentlerine, ýuridiki şahsy döretmezden telekeçilik işini amala aşyrýan, hususy oba hojalyk haryt öndürijileri bolup durýan fiziki şahslara, şeýle hem Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlaryna laýyklykda statistik hasaba alşa degişli bolan şahslara degişlidir.

4 madda. Statistika babatda döwlet syýasaty

Statistika babatda döwlet syýasaty ilkinji hasaba alyş sistemasyny we statistikany dolandymagyň bütewilik ýörelgesinde guralýar hem-de statistik habary ýygnamagyň, toplamagyň, işläp taýýarlamagyň, analizlemegiň we ýaýratmagyň ylmy taýdan esaslandyrylan umumy döwlet sistemasynyň döredilmegine we hereket etmegine, şeýle hem statistik işiň kämilleşdirilmegine gönükdirilendir.

5 madda. Döwlet statistik registri

Döwlet statistik registri statistik işi amala aşyrýan subýektler hakyndaky zerur habary özünde saklaýar.

Döwlet statistik registri kärhanalaryň we guramalaryň Bitewi döwlet reýestriniň, salgyt organlarynyň we gaýry habar çeşmeleriniň maglumatlary esasynda Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti we onuň territorial bölümleri tarapyndan ýöredilýär.

6 madda. Döwlet statistikasyny maliýeleşdirmek

Döwlet statistikasyny maliýeleşdirmek Türkmenistanyň Döwlet býujetiniň serişdelerinin hasabyna amala aşyrylýar.

II BAP. DÖWLET STATISTIKASYNY GURAMAK

7 madda. Döwlet statistikasyna bildirilýän esasy talaplar

Döwlet statistikasyna bildirilýän esasy talaplar şulardan ybaratdyr, ýagny:

statistik görkezijileriň öz wagtyndalygy, ynandyryjylygy, bütewiligi we ýeterlikligi;

Türkmenistanyň sosial-ykdysady ösüş ýagdaýyny we tendensiýalaryny öwrenmegiň, umumylaşdyrmagyň we analizlemegiň hemmetaraplaýynlygy, ylmy taýdan esaslandyrylmagy we obýektiwligi;

statistik hasaplaşyklar we görkezijiler metodologiýasynyň halkara statistik standartlary we normalary bilen deňeşdirilmegi;

Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda statistik habaryň elýeterliligi we açyklygy.

8-nji madda. Döwlet statistika edaralary

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti hem-de onuň welaýatlardaky we Aşgabat şäherindäki statistika müdirlikleri, etraplardaky we şäherlerdäki bölümleri döwlet statistika edaralary bolup durýarlar.

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti Türkmenistanyň statistik we sosiologik gözegçilikler esasynda resmi maglumat berýän baş statistik hasaba alyş merkeziniň wezipelerini amala aşyran döwlet dolandyryş edarasydyr.

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň esasy wezipeleri şu aşakdakylardan ybarat:

statistika ugrunda döwlet syýasatyny amala aşyrmak;

bazar gatnaşyklarynyň ösýän şertlerine uýgunlaşan we milli hasaplar ulgamyna esaslanýan döwlet statistikasynyň milli nusgasyny kämilleşdirmek;

halkara ülnülerini hasaba almak bilen, statistikanyň metodologik esaslaryny işläp taýýarlamak, hasaba alşyň we statistikanyň ulgamyny kämilleşdirmek, pudaklaýyn we

sebitleýin statistik maglumatlaryň ýeke-täk metodologik esaslaryny emele getirmek;

Türkmenistanyň ministrlikleri, pudaklaýyn dolandyryş edaralary, kärhanalary, guramalary we edaralary bilen bilelikde statistik-seljeriş maglumatlaryny, şonuň ýaly-da geljek döwrüň maksatnamalaryny düzmek üçin Türkmenistanyň ykdysady ösüşiniň aýry-aýry meseleleri boýunça teklipleri hem-de maslahatlary işläp taýýarlamak;

durmuş-ykdysady ösüş barada statistik maglumatlary toplamak, işläp taýýarlamak hem-de seljermek;

ykdysadyýetiň ösüşine berilýän seljerişi öz içine alýan statistiki habarnamalary taýýarlamak;

statistika işini maglumat tehnologiýalary bilen üpjün etmegiň ýeke-täk döwlet syýasatyny ýöretmek;

daşary ýurt döwletleri bilen ykdysady hyzmatdaşlyk etmegiň maksatnamalaryny we halkara guramalary bilen işleşmegiň çäklerinde zerur maglumat beriş resminamalaryny taýýarlamaga gatnaşmak;

Türkmenistanyň ykdysady we durmuş ösüşiniň meseleleri boýunça teklipleri taýýarlamak;

statistik maglumatlaryň dogrulygyna gözegçiligi, şonuň ýaly-da usulyýetiň halkara statistikasyna barabarlygyny üpjün etmek;

statistikanyň dürli pudaklary boýunça maglumatlar binýadyny döretmek;

statistik maglumatlary Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda saklamak we goramak;

Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda onuň ygtyýaryna degişli edilen beýleki meseleleri çözmek.

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti özüniň ýerlerdäki düzüm birlikleriniň hukuklaryny we borçlaryny belleýär.

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň statistik we sosiologik gözegçilikleri guramak hem-de alyp barmak boýunça kadalaşdyryjy hukuk namalary statistik işi amala aşyran we statistik hasaba alşa degişli ähli taraplar üçin hökmanydyr.

Statistika işinde usulyýet we guramaçylyk meselelerini çözmek üçin, Türkmenistanyň durmuş-ykdysady ösüşine statistik-ykdysady seljerme bermek boýunça işleri utgaşdyrmak we ylmy-usulyýet meseleleri boýunça çözgütleri aýanlyk ýagdaýynda esaslandyrmak üçin maslahatçy gurama bolup durýan Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komitetiniň ýanyndaky Usulyýet geňeşi döredilýär.

Ýerli häkimiýet we ýerli öz-özüni dolandyryş edaralarynyň, wezipeli we beýleki

şahslaryň döwlet statistika edaralarynyň işine bikanun goşulmagyna ýol berilmeyär.

9 madda. Statistik iş

Statistik iş diýlip tassyklanan formalar esasynda we metodik görkezmelere laýyklykda statistik hasabatlylygy bermek bilen, ilkinji hasaba alşyň we statistikanyň maglumatlaryny ýygnamak, işläp taýýarlamak, barlamak we analizlemek bilen baglanyşykly işe düşünilýär.

Döwlet häkimiýeti we dolandyryş, ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet we ýerli öz-özünü dolandyryş organlary, jemgyýetçilik guramalary we birlikleri, eýeçiligiň görnüşlerine garamazdan Türkmenistanyň territoriýasynda ýerleşen kärhanalar, guramalar we edaralar, şeýle hem onuň çäklerinden daşynda hereket edýän Türkmenistanyň rezidentleri, ýuridiki şahsy döretmezden telekeçiler, hususy oba hojalyk haryt öndürijiler, şeýle hem Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlaryna laýyklykda statistik işi amala aşyrmaga borçly şahslar statistik işiň subýektleri hasaplanylýar.

Eger Türkmenistanyň kanunlarynda we halkara şertnamalarynda başgaça göz önünde tutulmadyk bolsa, Türkmenistanyň territoriýasynda ýerleşýän halkara guramalarynyň we edaralarynyň wekilhanalary statistik işi şu Kanuna laýyklykda amala aşyrýarlar.

Döwlet statistik hasabatlylygynyň görnüşleri Türkmenistanyň Ykdysadyýet we ösüş ministrligi hem-de Türkmenistanyň Maliýe ministrligi bilen ylalaşmak arkaly Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti tarapyndan tassyklanylýar.

Statistik hasabatlylygyň ministrlikler we pudaklaýyn dolandyryş edaralar tarapyndan taýýarlanylýan görnüşleri Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti bilen ylalaşylýar.

10 madda. Statistik gözegçilikler

Statistik gözegçilik diýlip işlenip taýýarlanylýan maksatnama laýyklykda amala aşyrylýan, Türkmenistanyň sosial-ykdysady durmuşyndaky hadysalar we prosesler hakyndaky zerur habaryň plana laýyk, ylmy-guramaçylyk taýdan öwrenilmegine düşünilýär.

Statistik gözegçilikler statistik we beýleki habary öwrenmek, ýörite guralan pikir soraşmak, anketleşdirmek, ýazuw geçirmek arkaly, inspeksiýa gözegçilikleri we hasaba alşyň beýleki formalary arkaly geçirilip bilner.

Döwlet statistik gözegçilikleri döwlet statistika organlary tarapyndan geçirilýär. Döwlet statistik gözegçilikleriniň sanawy her ýyl Türkmenistanyň Statistika baradaky

döwlet komiteti tarapyndan düzülýär we Türkmenistanyň Ministrler kabineti tarapyndan kesgitlenýän tertipde tassyklanylýar. Türkmenistanyň Ministrler kabinetiniň tabşyrmagy boýunça döwlet statistik gözegçilikler beýleki edaralar we guramalar tarapyndan geçirilip bilner.

Pudaklaýyn (wedomstwolaýyn) statistik gözegçilikler degişli ministrlkler we wedomstwolar tarapyndan öz funksiýalarynyň ýerine ýetirilmegini üpjün etmek üçin geçirilýär. Şeýle gözegçilikleriň sanawy we maksatnamasy Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti bilen ylalaşylýar.

Regional statistik gözegçilikler ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet organlarynyň karary boýunça degişli territorial organlar tarapyndan geçirilýär hem-de ýerli býujetleriň serişdeleriniň hasabyna maliýeleşdirilýär. Regional statistik gözegçilikleriň maksatnamalary olaryň geçirilmegi hakda karar kabul eden organ tarapyndan Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti bilen ylalaşyp bellenilýär.

Ykdysady, sosial-demografik we ekologiýa ugurlary boýunça möhüm döwlet statistik gözegçilikler Türkmenistanyň Prezidentiniň karary boýunça geçirilýär.

11 madda. Statistik habary bermek

Döwlet statistik hasabatlylygy görnüşindäki, şeýle hem Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda zerur statistik maglumatlar görnüşindäki statistik habar döwlet statistika organlaryna we ony almaga degişli ygtyýarly organlara berilýär.

Statistik işi amala aşyran subýektler döwlet statistik hasabatlylygyny bellenen möhletlerde muzdsuz esasyda bermäge borçludylar.

Statistik hasaba alşa degişli bolan subýektler döwlet statistik gözegçiliklerini geçirenlerinde zerur maglumatlary muzdsuz esasyda berýärler, muňa aýratyn öý hojalyklarynyň ykdysady we sosial ýagdaýy boýunça döwlet statistik gözegçiliklerini geçirmek halatlary girmeýär. Döwlet statistik gözegçilikleri geçirilende zerur maglumatlar bermegiň tertibi Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti tarapyndan bellenilýär.

Geçirilýän pudaklaýyn (wedomstwolaýyn) we regional statistik gözegçilikler boýunça statistik habar muzdsuz esasyda döwlet statistika organlaryna berilýär.

Döwlet statistika organlary jemlenen statistik habary döwlet häkimiýeti we dolandyryş organlaryna berýärler, ýuridiki we fiziki şahslar üçin, şol sanda şertnamalaýyn esasyda onuň elýeterli bolmagyny üpjün edýärler.

Statistik habar onuň berilmegine we dogrudygyna jogapkär bolan şahslaryň gollary bilen döwlet statistika organlaryna we onuň alynmagyna ygtyýarly beýleki organlara berilýär.

Döwlet statistika organlary tarapyndan alynýan we saklanylýan statistik habar Türkmenistanyň aýratyn eýeçiligidir.

12 madda. Statistik habary peýdalanmak we ýaýratmak

Statistik habar döwletiň we ylmyň maksatlary we graždanlary habarly etmek üçin ulanylýar.

Eger statistik habary Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti we onuň welaýatlardaky, etraplardaky we şäherlerdäki bölümleri ýaýratsalar, ol resmi habar hasaplanylýar.

Resmi statistik habaryň ýaýradylmagy Türkmenistanyň kanunçylyna laýyklykda amala aşyrylýar.

Statistik habar döwlet dilinde, şeýle hem beýleki dillerde ýaýradylýar.

Döwlet we kommersiýa syryny saklaýan statistik habar jar edilmäge degişli däldir we Türkmenistanyň kanunçylygy tarapyndan bellenen tertipde saklanylýar.

13 madda. Statistik habary berýän ýuridiki we fiziki şahslaryň hukuklarynyň kepillikleri

Ýuridiki we fiziki şahslara döwlet statistika organlaryna berlen ähli ilkinji statistik habaryň ýaşyrynlygy kepillendirilýär.

Ilkinji statistik habar döwlet statistika organlary tarapyndan diňe statistik maksatlar üçin peýdalanylýar.

Döwlet statistik gözegçiliklerini geçirmäge çekilen şahslar alnan maglumatlary diňe statistik maksatlar üçin peýdalanmaga hem olaryň ýaşyrynlygyny üpjün etmäge borçludylar.

Ýuridiki we fiziki şahslaryň işi hakyndaky statistik habar diňe olaryň razylygy bilen ýaýradylýp bilner. Ýuridiki we fiziki şahslaryň işi hakynda olaryň razylygy bolmazdan toplanan statistik habar ýaýradylmaga degişli däldir.

Graždanlar hakyndaky statistik habar diňe umumylaşdyrylan görnüşde ýaýradylýar.

14 madda. Aragatnaşyk hyzmatlaryndan peýdalanmak boýunça döwlet statistika organlarynyň artykmaç hukugy

Döwlet statistika organlary Türkmenistanyň territoriýasynda aragatnaşyk hyzmatlaryndan peýdalanmakda artykmaç hukuga eýedir.

III BAP. DÖWLET STATISTIKA ORGANLARYNYŇ, STATISTIK IŞI AMALA AŞYRÝAN SUBÝEKTLERIŇ HUKUKLARY WE BORÇLARY

15 madda. Döwlet statistika organlarynyň hukuklary

Döwlet statistika organlary öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde şulara hukuga eýedir, ýagny:

Statistik işi amala aşyran ýuridiki we fiziki şahslardan bellenilen tertibe laýyklykda möçberlerde we möhletlerde döwlet statistik hasabatlylygy görnüşinde statistik habary almaga;

maliýe, salgyt, bank, gümrük we beýleki organlardan Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlarynda göz önünde tutulan statistik habary, şeýle hem pudaklaýyn (wedomstwolaýyn) we regional statistik gözegçilikleriň netijelerini muzdsuz almaga;

döwlet statistikasynyň meseleleri boýunça döwlet häkimiýeti we dolandyryş organlaryndan, beýleki wedomstwolardan zerur habary talap etmäge we almaga;

döwlet statistik hasabatlylygyň görnüşlerini tassyklamaga we ýatymaga. statistik işi amala aşyran ýuridiki şahslaryň, şeýle hem Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlaryna laýyklykda statistik işi amala aşyran fiziki şahslaryň ýerine ýetirmegi üçin hökmany bolan ilkinji we statistik hasaba alşyň meseleleri boýunça instruksiýalary we kesgitnamalary bermäge;

şu Kanunyň düzgünleriniň bozulmagy bilen tassyklanylan statistik hasabatlylygy togtatmaga we ýatymaga;

statistik işi amala aşyran şahslarda statistik maglumatlaryň ilkinji hasaba alnyşynyň we hasabatlylygyň ýagdaýyny, dogrudygyny barlamaga, hasaba almagyň we hasabatlylygyň ýagdaýy hakynda wezipeli şahslaryň habaryny diňlemäge, düzgün bozulmalaryny ýüze çykarmak boýunça olardan ýazmaça düşündirişleri we beýleki materiallary talap etmäge, olary düzetmek boýunça ýerine ýetirmek üçin hökmany görkezmeler bermäge;

ministrlikleriň we wedomstwolaryň, beýleki döwlet organlarynyň hem-de ýuridiki şahslaryň işgärlerini olaryň ýolbaşçylary bilen ylalaşyp, statistik habaryň hasaba alnyşynyň we dogrudygynyň ýagdaýynyň barlaglaryna gatnaşmaga çekmäge;

barlanylmadyk hasabat maglumatlary ýüze çykarylanda bellenilen tertipde döwlet statistik hasabatlylygyna düzedişler girizmäge;

pudaklaýyn (wedomstwolaýyn) we regional statistik gözegçilikleriň ekspertizasyny geçirmäge;

statistik habary peýdalanmak boýunça kommentariler we düşündirişler bermäge;

şertnamalaýyn esasda statistik işleri we hyzmatlary bitirmäge;

şolar hakyndaky düzgünnamalarda göz önünde tutulan gaýry funksiýalary ýerine ýetirmäge bolan hukugy bardyr.

Döwlet statistika organlary döwlet gözegçiliklerini geçirenlerinde bu işlere kärhanalary, guramalary we edaralary, olaryň wezipeli şahslaryny we aýry-aýry işgärlerini bellenilen tertipde çekmäge bolan hukuga eýedir. Döwlet statistik gözegçiliklerini geçirmäge graždanlary çekmeklik zerur mahalynda ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet we ýerli öz-özüňi dolandyryş organlary bilen bilelikdäki hereket arkaly geçirilýär.

16 madda. Döwlet statistika organlarynyň borçlary

Döwlet statistika organlary öz ygtyýarlyklarynyň çäklerinde şulara borçludyr, ýagny:

statistik habaryň toplanylmagyny, işlenip taýýarlanylmagyny, analiz edilmegini doly möçberde we bellenilen möhletlerde ýerine ýetirilmegini we berilmegini guramaga;

Türkmenistanyň sosial-ykdysady ýagdaýy we döwlet maksatnamalarynyň ýerine ýetirilişi hakynda dogry we obýektiw statistik we çaklama-analitik habar bilen döwlet häkimiýeti we dolandyryş organlaryny üpjün etmäge;

statistik hasabatlylygyň zerur formalary we şolary doldurmak boýunça metodik görkezmeler bilen döwlet statistik reýestrine girizilen ýuridiki we fiziki şahslary bellenilen tertipde üpjün etmäge;

tassyklanylýan sanawa laýyklykda döwlet statistik gözegçiliklerini geçirmäge;

halkara standartlaryna laýyklykda statistik görkezijileri we statistik gözegçiliklerini kesgitlemegiň metodikasyny işläp taýýarlamaga we kämilleşdirmäge;

peýdalanyjylar üçin statistik habaryň elýeterliligini üpjün etmäge;

döwlet we kommersiýa syrlarynyň saklanylyşyny, statistik organlaryň işgärleriniň personal jogapkärçiligi esasynda ilkinji statistik habaryň ýaşyrynlygyny berjaý etmäge;

şolar hakyndaky düzgünnamalarda bellenilen gaýry borçlary ýerine ýetirmäge borçludyr.

17 madda. Statistik işi amala aşyrýan subýektleriň hukuklary

Statistik işi amala aşyrýan subýektler şu hukuklara eýedir ýagny:

öz ygtyýarlygyna laýyklykda wedomstwo tabynlygyndaky podrazdeleniýelerden statistik hasabatlylygyny almaga we umumylaşdyrmaga, onuň dogrudygyny barlamaga, şeýle hem olaryň ilkinji hasaba alnyşynyň we statistikanyň ýagdaýyna kontrollýk etmäge;

döwlet statistik hasabatlylygynyň görnüşlerini we olary doldurmak boýunça metodik görkezmeleri bellenilen tertipde döwlet statistika organlaryndan almaga;

zerur halatynda döwlet statistika organlaryndan olaryň beren statistik hasabatlylyk boýunça toplanan statistik maglumatlary almaga;

bellenen tertipde döwlet statistika organlarynda bar bolan statistik habardan peýdalanmaga hukuklydyr.

18 madda. Statistik işi amala aşyrýan subýektleriň borçlary

Statistik işi amala aşyrýan subýektler şulara borçludur, ýagny:

bellenilen tertibe laýyklykda möhletlerde we möçberlerde döwlet statistika organlaryna we beýleki ygtyýarly organlara statistik hasabatlylygy bermäge;

zerur statistik habary döwlet statistika organlarynyň talaplary boýunça bermäge;

ilkinji hasaba alnyşynyň we statistikanyň bitewi formalaryny ýöretmäge;

döwlet statistik gözegçilikleriniň geçirilişine gatnaşmaga;

ilkinji hasaba alnyşyny we statistik hasabatlylygy ýöretmegiň tertibini, statistik habary bermek boýunça döwlet statistika organlarynyň talaplaryny ýerine ýetirmäge;

statistik hasabatlylygyň barlaglaryny amala aşyrmakda döwlet statistika organlaryna ýardam etmäge borçludur.

IV BAP. DÖWLET STATISTIKASY HAKYNDAKY

KANUNÇYLYGYŇ BOZULANDYGY ÜÇIN JOGAPKÄRÇILIK

19 madda. Statistik habary bermek tertibiniň bozulandygy üçin jogapkärçilik

Döwlet häkimiýeti we dolandyryş organlary, ýerli ýerine ýetiriji häkimiýet we ýerli öz-özünü dolandyryş organlary, jemgyýetçilik guramalary we birleşikler, eýeçiligiň görnüşlerine garamazdan, Türkmenistanyň territoriýasynda ýerleşen kärhanalar, guramalar we edaralar şeýle hem Türkmenistanyň normatiw hukuk aktlaryna laýyklykda statistik işi amala aşyrmaga borçly bolan fiziki şahslar barlanylmadyk statistik habaryň berlendigi, buhgalterlik ýa-da statistik hasabatlylygyň döwlet statistika organlaryna berilmändigi ýa-da öz wagtynda berilmändigi üçin Türkmenistanyň kanunçylygynda bellenen tertipde jogapkärçilik çekýärler.

20 madda. Döwlet statistika organlarynyň we olaryň wezipeli şahslarynyň jogapkärçiligi

Döwlet statistika organlary we olaryň wezipeli şahslary döwlet (ýa-da) kommersiýa syrynyň, şeýle hem şahsyýet hakynda indiwiidual maglumatlara dahylly habaryň ýaýradylmagy netijesinde olaryň gunäsi boýunça ýetirilen zyýan üçin kärhanalaryň, guramalaryň, edaralaryň we graždanlaryň önünde Türkmenistanyň kanunçylygyna laýyklykda jogapkärçilik çekýärler.

V BAP. STATISTIK IŞ BABATDA TÜRKMENISTANYŇ HALKARA HYZMATDAŞLYGY

21 madda. Halkara hyzmatdaşlyga gatnaşmak

Türkmenistanyň Statistika baradaky döwlet komiteti beýleki döwletleriň statistik guramalary bilen hyzmatdaşlygy amala aşyrýar, statistik işiň meseleleri boýunça halkara guramalarynda Türkmenistanyn bähbitlerine wekilçilik edýär hem-de bu babatda halkara hukuk goragyny üpjün edýär.

22 madda. Halkara şertnamalary

Eger Türkmenistanyň halkara şertnamalarynda şu Kanundaka garanda başga düzgünler bellenen bolsa, onda halkara şertnamalarynyň düzgünleri ulanylýar.

Türkmenistanyň

Saparmyrat

Prezidenti

Türkmenbaşy

Aşgabat şäheri

1998-nji ýylyň 15-nji sentýabry

№ 307-1

Symfony\Component\HttpFoundation\File\Exception\FileNotFoundException: The file "C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\Döwlet statistikasy hakynda.doc" does not exist in file C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\File\File.php on line 36

```
#0 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(94): Symfony\Component\HttpFoundation\File\File->__construct('C:\\Users\\Admini...')
#1 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\symfony\HttpFoundation\BinaryFileResponse.php(52): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->setFile('C:\\Users\\Admini...', 'attachment', false, true)
#2 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ResponseFactory.php(165): Symfony\Component\HttpFoundation\BinaryFileResponse->__construct('C:\\Users\\Admini...', 200, Array, true, 'attachment')
#3 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Controllers\ActController.php(35): Illuminate\Routing\ResponseFactory->download('C:\\Users\\Admini...')
#4 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Controller.php(54): App\Http\Controllers\ActController->export_word('35524')
#5 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\ControllerDispatcher.php(45): Illuminate\Routing\Controller->callAction('export_word', Array)
#6 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(262): Illuminate\Routing\ControllerDispatcher->dispatch(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(App\Http\Controllers\ActController), 'export_word')
#7 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Route.php(205): Illuminate\Routing\Route->runController()
#8 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Routing\Router.php(721): Illuminate\Routing\Route->run()
#9 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Routing\Router->Illuminate\Routing\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#10 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Middleware\Check.php(30): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#11 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Check->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#12 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\app\Http\Middleware\Locale.php(27): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#13 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
```

```
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): App\Http\Middleware\Locale-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#14 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Middleware\SubstituteBindings.php(50): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#15 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Routing\Middleware\
SubstituteBindings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#16 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\VerifyCsrfToken.php(78): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#17 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
VerifyCsrfToken->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#18 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\View\Middleware\ShareErrorsFromSession.php(49): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#19 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\View\Middleware\
ShareErrorsFromSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#20 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(121): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#21 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Session\Middleware\StartSession.php(64): Illuminate\Session\
Middleware\StartSession->handleStatefulRequest(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Illuminate\Session\Store), Object(Closure))
#22 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Session\Middleware\
StartSession->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#23 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\AddQueuedCookiesToResponse.php(37): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#24 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
AddQueuedCookiesToResponse->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#25 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Cookie\Middleware\EncryptCookies.php(67): Illuminate\Pipeline\
Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#26 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Cookie\Middleware\
EncryptCookies->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#27 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#28 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(723): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#29 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(698): Illuminate\Routing\Router-
>runRouteWithinStack(Object(Illuminate\Routing\Route), Object(Illuminate\Http\
Request))
#30 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(662): Illuminate\Routing\Router-
>runRoute(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Illuminate\Routing\Route))
#31 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Routing\Router.php(651): Illuminate\Routing\Router-
>dispatchToRoute(Object(Illuminate\Http\Request))
#32 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(167): Illuminate\Routing\Router-
>dispatch(Object(Illuminate\Http\Request))
#33 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(128): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>Illuminate\Foundation\Http\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#34 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\livewire\livewire\
src\DisableBrowserCache.php(19): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#35 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMT\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Livewire\DisableBrowserCache-
```

```
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#36 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#37 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ConvertEmptyStringsToNull.php(31):
Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\
Http\Request), Object(Closure))
#38 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ConvertEmptyStringsToNull->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#39 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TransformsRequest.php(21): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#40 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\TrimStrings.php(40): Illuminate\Foundation\
Http\Middleware\TransformsRequest->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#41 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
TrimStrings->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#42 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\ValidatePostSize.php(27): Illuminate\
Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#43 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
ValidatePostSize->handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#44 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Middleware\PreventRequestsDuringMaintenance.php(86):
Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\
Request))
#45 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Foundation\Http\Middleware\
PreventRequestsDuringMaintenance->handle(Object(Illuminate\Http\Request),
Object(Closure))
#46 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\fruitcake\laravel-
cors\src\HandleCors.php(38): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\Pipeline\
{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#47 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Fruitcake\Cors\HandleCors-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#48 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies.php(39): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>Illuminate\Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#49 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(167): Illuminate\Http\Middleware\TrustProxies-
>handle(Object(Illuminate\Http\Request), Object(Closure))
#50 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Pipeline\Pipeline.php(103): Illuminate\Pipeline\Pipeline->Illuminate\
Pipeline\{closure}(Object(Illuminate\Http\Request))
#51 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(142): Illuminate\Pipeline\Pipeline-
>then(Object(Closure))
#52 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\vendor\laravel\framework\
src\Illuminate\Foundation\Http\Kernel.php(111): Illuminate\Foundation\Http\Kernel-
>sendRequestThroughRouter(Object(Illuminate\Http\Request))
#53 C:\Users\Administrator\AppData\Roaming\Adalat EMTP\www\public\index.php(52):
Illuminate\Foundation\Http\Kernel->handle(Object(Illuminate\Http\Request))
#54 {main}
```